

PROTOKOLLSUTDRAG

Detta är ett utdrag ur protokoll för Filosofiska fakultetens anställningsnämnd

Sammanträdesdatum 2018-02-14

Diarienummer LiU-2017-02173

Beslutsnummer FSF AN 2018-2.29

Förslag till innehavare av anställning som adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle, 5-10%, vid IEI

Dnr LiU-2017-02173

Föredragande: Karin Axelsson

Jäv

Inget jäv anmäls.

Sista ansökningsdag: 2017-08-31.

Sökande: Nils Karlsson.

Till sakkunniga utsågs professor Marie-Louise von Bergmann-Winberg, Mittuniversitetet och professor Carsten Anckar, Åbo Akademi.

Anställningsnämnden konstaterar att Nils Karlsson är den ende sökande till anställningen.

Efter genomgång av ledigkungalörelsen, Nils Karlssons ansökan och sakkunnigas bedömningar konstaterar anställningsnämnden att Nils Karlsson uppvisar den vetenskapliga och pedagogiska skicklighet som krävs för anställning som adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle vid Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling.

Beslut

Mot bakgrund av ovanstående föreslår anställningsnämnden enhälligt Nils Karlsson till innehavare av anställningen som adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle vid Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling, Linköpings universitet. Anställningen är tidsbegränsad med en omfattning på 5-10 % av heltid t o m 2020-12-31.

Till Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI) vid Linköpings universitet

Hedrad med uppdraget som sakkunnig vid tillsättningen av tjänsten som adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle, anför jag i ärendet följande:

Tjänsten har sökts av en enda person, Nils Karlson, vilket innebär att utlåtandet får karaktär av ett ställningstagande i frågan huruvida den sökande innehar kompetens för den aktuella tjänsten eller ej. Då det gäller den vetenskapliga meriteringen finns flera kriterier som är viktiga. Sökandena har anmodats inlämna tio publikationer för bedömning. Vid bedömningen av den vetenskapliga kompetensen kommer jag dock även att beakta den totala vetenskapliga produktionen. Då det i ifrågavarande fall gäller en professur som är specialinriktad innebär det att den sökande bör kunna uppvisa publikationer inom välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle. Därtill kommer jag i min bedömning att fästa vikt vid publikationskanalernas kvalitet; artiklar som ingår i renommerade internationella tidskrifter och monografier utgivna på ansedda internationella förlag är särskilt meriterande då dessa alster genomgått *peer review*-granskning.

I de riktlinjer som tillsänts mig anges att "[p]rövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av den vetenskapliga skickligheten". Av naturliga skäl är kvaliteten på den pedagogiska meriteringen svårare att bedöma än den vetenskapliga. Då man är hänvisad till ansökningshandlingarna handlar det mycket och mycket om att mäta undervisningens kvantitet snarare än att bedöma dess kvalitet. Frågan vilken vikt som exempelvis skall tillmätas kursutvärderingar är svår; dels tenderar svarsfrekvensen att variera märkbart i dessa utvärderingar, dels saknas kursutvärderingar många gånger för sökande som tjänstgjort vid utländska lärosäten. En fullt rättvis bedömning av en sökandes pedagogiska meritering förutsätter nog att den sakkunnige bevistat en provföreläsning, vilket i dessa sammanhang är ytterst ovanligt.

Vetenskaplig skicklighet

Nils Karlson är född år 1958. Han disputerade för doktorsgraden år 1993, på avhandlingen *The State of State: Invisible Hands in Politics and Civil Society*. Det är värt att notera att

avhandlingen sedermera gavs ut på ansett internationellt förlag. Utgångspunkt är Adam Smiths teori om att rikedom växer fram genom processer som styrs av en ”osynliga hand”. Karlson visar att den osynliga handens logik även styr skeenden inom politiken och civilsamhället och, framförallt, att välfärdsstatens framväxt skall ses i ljuset av ett dylikt förklaringsmönster. Något förenklat kan man säga att Karlsons rekommendation är att politiker skall reglera mindre och hållas i schack av konstitutionen. Avhandlingen är utpräglad teoretisk och resonemanget överlag övertygande; osökt finner man många beröringspunkter med Robert Nozick, och det är måhända något överraskande att författaren är ganska sparsam med referenser till just Nozick. Som randanmärkning noterar jag att Karlson verkar ha myntat termen *constitutional engineering* flera år innan Giovanni Sartori lade beslag på begreppet.

Monografin *Den konstitutionella revolutionen* är utgiven på City University Press och samförfattad med Nils Berggren och Joakim Nergelius. I denna bok föreslår författarna en rad ändringar i den svenska grundlagen. Boken inleds med en utförlig diskussion om konstitutionalism och legitimitet. Därefter diskuteras de centrala politiska institutionerna, varvid författarna även uttrycker önskemål om ändringar. Ibland präglas diskussionen av ytlighet. I kapitlet om valsystem diskuteras huvudsakligen kategorierna majoritetsval och proportionella val. Författarna finner att bägge systemen har fördelar ur ett legitimitetsperspektiv. De underlåter dock att diskutera valsystem där man kombinerat majoritära och proportionella valordningar. Detta är anmärkningsvärt då boken skrevs under en tid då dylika system precis införts i länder som Japan, Nya Zeeland, Korea, Italien och annorstädes i världen. Överlag hade man gärna sett att det komparativa elementet framträtt starkare; om man avser ge rekommendationer för hur Sveriges konstitution borde reformeras är det naturligt att studera vilka effekter konstitutionella arrangemang haft i andra länder.

Boken *En ny svensk modell: vägval på arbetsmarknaden: sönderfall, omreglering, avreglering eller modernisering?* är utgiven av Studentlitteratur. Fråga är dock inte entydigt om en lärobok; förvisso presenteras den svenska arbetsmarknadsmodellen utförligt, både historiskt och ur ett jämförande perspektiv, men boken utgör huvudsakligen en analys av i vilken mån den svenska modellen är användningsbar i en alltmer globaliserad värld. Författarnas slutsats är att modellen är föråldrad och borde reformeras. Tematisk faller boken väl inom professurens inriktning och är därmed särskilt meriterande för den sökta tjänsten. Ovanstående resonemang och konklusion gäller även för boken *Lönebildning i verkligheten: kollektivavtalens effekter på företagens lönesättning och utvecklingskraft*. Även detta verk är utgivet av Studentlitteratur men är en

forskningsmonografi snarare än en lärobok. Denna gång studeras lönebildningen, och detta sker med hjälp av såväl kvalitativa som kvantitativa analystekniker.

Artikeln "Constitutionalism, Division of Power and Transaction Costs" är samförfattad med Niclas Berggren och publicerad i *Public Choice*. I denna artikel visar författarna med utgångspunkt i Buchanan och Tullock (1962) att politiska system med maktfördelning kan ge upphov till mer genomtänkta beslut samt att dylika system inte nödvändigtvis är förenade med höga transaktionskostnader. Artikeln använder sig av ett rational-choice upplägg, är välskriven och i högsta grad meriterande för tjänsten ifråga. Tillsammans med Almas Heshmati och Marcus Box har Karlson författat artikeln "Generality, State Neutrality and Unemployment in the OECD", publicerad i *Global Economy Review*. I denna testas med hjälp av avancerade statistiska analystekniker antagandet att ett neutralt förhållningssätt från statsmaktens sida borde minska arbetslöshetsgraden. På det hela taget finner författarna att statlig inblandning ökar arbetslöshetsgraden, men resultatet är inte entydigt.

Antologin *Vilket EU vill vi ha?* är redigerad av Karlson och utgiven på Ratio. Karlssons eget bidrag inskränker sig till en inledning och ett kapitel betitlat "EU:s janusansikte", där han bl.a. på ett förtjänstfullt sätt rättar till den i EU-debatten så vanliga vanföreställningen att federalism är liktydigt med maktkoncentration. Något stort meriteringsvärde har dock skriften inte. Monografien *Statecraft and Liberal Reform in Advanced Democracies* (2017) är utgiven på ansett internationellt förlag. I boken utvecklar Karlson en teori om hur åtgärder som befrämjar välfärden växer fram i utvecklade demokratier. Fråga är om en imponerande kontribution, där Karlson bygger upp en teori utifrån flera olika byggstenar. I bokens empiriska del jämförs välfärdsreformer i Sverige och Australien. Författaren kunde dock gärna ha upplåtit mer sidutrymme till diskussionen om teorins allmänna giltighet utanför nyssnämnda länder. Hursomhelst är boken en mycket stark merit för den utlysta tjänsten.

Boken *Ultima Ratio: svenska konfliktregler i ett internationellt perspektiv* är samförfattad med Henrik Malm Lindberg och Johanna Grönbäck och utgiven på Iustus förlag. I boken jämförs konfliktregler i ett antal nordeuropeiska länder. Boken ger förvisso en bra beskrivning av hur dessa är utformade, men dess vetenskapliga värde är begränsat; den jämförande delen inskränker sig i alltför hög grad till att peka på skillnader länderna emellan snarare än att förklara variationerna länderna emellan. Slutligen har Karlson tillsammans med Johanna Grönbäck och Patrick Joyce författat rapporten *Kompetenspusslet* (Ratio). Här sammanfattas

resultaten ur ett större forskningsprogram som innefattar en rad olika sektorer. Det övergripande temat är kompetensbrist och matchningsproblem.

Jag konstaterar vidare att Nils Karlson har en mycket omfattande erfarenhet av projektledning och en imponerande förmåga att erhålla extern finansiering. Han listar inte mindre än 17 externt finansierade projekt som han lett eller varit med om att leda.

*

Nils Karlson kan uppvisa en gedigen publikationsförteckning. Hans främsta meriter består av de två egenhändigt författade monografierna som utgivits på internationella förlag. Antalet artiklar i internationella tidskrifter är inte särskilt stort, men absolut inte obetydligt. I fråga om såväl kvantitet som kvalitet uppfyller Karlson med råge de krav som ställs på en professor. Tematiskt sammanfaller Karlsons forskningsintresse mycket väl med den utlysta tjänstens specialinriktning. För Karlsons vidkommande ger Google Scholar ett h-index på 9, vilket är ett gott resultat för en statsvetare som i stor utsträckning publicerat monografier och vars produktion till stor del är författad på svenska språket. Därtill har Karlson stor erfarenhet av att leda forskningsprojekt och att erhålla finansiering för sådana.

Pedagogisk meritering

Nils Karlson uppger att han undervisat i mer än 30 år vid tre olika inrättningar. Enligt svensk kutym uppger han även hur många timmar han stått i katedern (ca.1000 klocktimmar). Karlson har undervisat på nivåerna A-C inom grundutbildningen. Tematisk omspannar hans undervisningserfarenhet många delområden. Karlson har även erfarenhet av kursutveckling och har också lett en tvärvetenskaplig masterutbildning. Därutöver uppger Karlson att han årligen håller ca.50 externa föredrag, vilket givetvis bör beaktas när man bedömer hans pedagogiska meritering. Däremot finner jag inga uppgifter om att Karlson skulle ha handlett doktorander. Däremot kan han peka på en omfattande meritering då det gäller projektledning. Att han

fungerat som rektor för City-universitetet bör självfallet ha en stor tyngd vid en bedömning av Karlsons meritering. Avslutningsvis har Karlson en omfattande produktion av läromedel; jag vill här särskilt framhålla de böcker som utgivits på Studentlitteratur, som utgör ypperliga exempel på att hur forskningsresultat kan förmedlas till studenter på ett lättbegripligt sätt.

*

På basis av det underlag Nils Karlson tillhandahållit är det inte helt enkelt att göra en rättvis bedömning av hans pedagogiska meritering. Samtidigt skall jag säga att jag överlag är skeptisk till att sökande till tjänster bifogar kursutvärderingar då dessa inte nödvändigtvis ger en representativ bild av en lärares pedagogiska förmåga. Man kan hursomhelst konstatera att Karlsons pedagogiska meritering inte står i paritet med hans vetenskapliga meritering. Jag menar dock att Karlsons undervisningserfarenhet rent kvantitativt uppfyller de krav som kan ställas för en professur. Att han saknar erfarenhet av handledning av doktorander är onekligen en brist. Samtidigt menar jag att denna brist inte skall ses som avgörande vid en bedömning av en persons kompetens för en professur. Parentetiskt noterar jag att jag i ett motsvarande utlåtande för en tjänst i Finland endast skulle notera denna brist flyktigt, kanske i en bisats. Handledning av doktorander betraktas här uttryckligen som en uppgift för professorer, vilket innebär att man ej kan tillskansa sig denna merit med mindre än att man redan tilldelats en professur. En sammanvägning av Nils Karlsons pedagogiska meritering utmynnar dock i konklusionen att hans pedagogiska meritering är tillräcklig för den sökta tjänsten.

Slutomdöme

Under det senaste decenniet har man kunnat notera att yngre sökande till akademiska tjänster fått en alltmer likartad profil. Hårdraget kan man säga att de tematiskt ägnar sig åt ett snävt ämnesområde, och ambitionen är att i samverkan med kolleger skriva så många artiklar på engelska språket inom detta ämnesområde som möjligt. På det hela taget är en dylik strategi rationell i en värld där akademisk kompetens alltmer fångas upp med kvantitativa indikatorer

på output och citationsfrekvens. Avigsidan är förstås att mångsidigheten får ge vika. Nils Karlson är ett utmärkt exempel på en forskartyp som inte faller i denna kategori. I hans publikationsförteckning finns en fin balans mellan forskningsmonografier, vetenskapliga artiklar, rapporter och läroböcker; han skriver sina alster såväl för en nordisk som för en internationell publik. Tematiskt är han dock mest hemmastadd inom den utlysta professurens specialområde. Han har erhållit finansiering för, och lett, ett stort antal forskningsprojekt. I vetenskaplig mening är han tveklöst kompetent för tjänsten.

Karlsons pedagogiska meritering håller inte samma höga nivå. Avsaknaden av handledningsmeriter på doktorandnivån är otvetydigt en brist, men som jag konstaterar ovan menar jag inte att denna brist är avgörande. Jag noterar även att man i kungörelsen över ifrågavarande tjänst angett följande: ”För denna anställning kommer särskild vikt fästas vid den vetenskapliga skickligheten”. *Sammantaget finner jag därmed att Nils Karlson innehar kompetens för den utlysta tjänsten som adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle.*

Åbo den 9 februari 2018,

Carsten Anckar

Professor i statskunskap, särskilt jämförande politik

Sakkunnigutlåtande för Adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle vid Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI) vid Linköpings universitet, dnr-LiU-2017-02173

Allmänt:

I riktlinjerna för anställning som adjungerad professor vid Linköpings universitet anges att den sökande för att vara behörig som professor skall ha visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. Lika stor omsorg ska ägnas prövningen av den pedagogiska skickligheten som prövningen av den vetenskapliga skickligheten. För denna anställning kommer särskild vikt att fästas vid den vetenskapliga skickligheten. Denna visas genom egen forskning som resulterat i vetenskaplig publicering, genom planering och ledning av forskning och forskarutbildning samt genom förmåga att erhålla forskningsanslag. Vetenskaplig skicklighet kan därutöver visas genom förmåga att i forskning uppnå resultat genom samverkan med andra forskare samt genom förmåga att informera om forskning.

Pedagogisk skicklighet visas genom förmåga att förmedla relevanta kunskaper och färdigheter, aktivera studenter till eget lärande, skapa engagemang och intresse för ämnesområdet samt förmåga att strukturera och organisera såväl innehåll som arbetsformer i relation till ämnesområdets mål. Därtill skall pedagogisk skicklighet visas genom förmåga att bidra till utveckling och förnyelse av utbildning samt förmåga att reflektera över den egna lärargärningen.

Administrativ skicklighet och ledarskap utgör ett tredje relevant kriterium som bedöms som förmåga att planera, organisera och utveckla verksamhet och personal. Annan skicklighet ska ha visats genom erfarenhet, utbildning och vidareutbildning samt utvecklingsarbete och ledarerfarenhet inom professionen.

Nära ansluten till en adjungerad professur är samverkansuppgiften som en integrerad del av lärosätets forsknings- och utbildningsuppdrag, där förmågan att använda samverkan med det omgivande samhället som ett medel för att stärka utbildningens och forskningens kvalitet, relevans, spridning, tillgängliggörande och nyttiggörande som en relevant bedömningsgrund. Isynnerhet samverkan inom forskning visas genom förmåga att sprida, tillgängliggöra och nyttiggöra forskning genom populärvetenskaplig framställning och spridning, samverkansprojekt med externa icke akademiska aktörer, externa expertuppdrag, mobilitetsprojekt, kommersialisering eller uppdrag inom ramen för tillåten bisyssla.

För denna anställning som adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle förväntas av innehavaren att aktivt bidra till utvecklingen av forskningsområdet och att attrahera extern forskningsfinansiering samt bidra till en god forskningsmiljö. För den aktuella anställningen är dokumenterad vetenskaplig skicklighet inom välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle ett krav. Dokumenterad skicklighet i att genomföra forskningsprojekt i nära samverkan, allt från idé, design, finansiering och redovisning av resultat både för vetenskapssamhället och för praktiker, är särskilt meriterande, liksom dokumenterad skicklighet i att samarbeta med andra forskare.

Kriterierna för utnämning till adjungerad professor är enligt Anställningsordningen desamma för en utlyst befattning som professor knuten till en lärostol, med de särskilda påpekanden som återfinns i kungörelsen. Vid ansökningstidens utgång har anställningen sökts av en person, Nils Karlson. Utlåtandet utmynnar i en bedömning huruvida Nils Karlson kan anses fylla dessa kriterier.

Nils Karlson (född 1958) är verksam som VD för Ratio – Näringslivets forskningsinstitut sedan 2002. Han har tidigare varit verksam som rektor och VD för City-universitetet (1994-2002), samt som politiskt sakkunnig vid Regeringskansliet, för högre utbildning och forskning (1991-1994) samt biträdande sekreterare för Regeringens forskningsråd under samma period. Därutöver har han verkat som doktorand och lärare i statsvetenskap och nationalekonomi samt som förste amanuens i nationalekonomi vid Uppsala universitet (1984-1991).

Vetenskaplig skicklighet:

Nils Karlson disputerade vid Uppsala universitet år 1993, och blev docent år 2004 vid samma lärosäte. Hans forskningsområden omfattar dels ekonomisk politologi och dels välfärdsutveckling i globalt perspektiv, och interdependensen mellan statsvetenskap och nationalekonomi i vid mening har visat sig vara lyckosam i så måtto att han kunnat få en fördjupad och mer intressant belysning av de företeelser han har undersökt. Han rör sig mellan konstitutionella frågor och maktindelning, samt public choice och arbetsmarknads- samt kompetensfrågor med beaktande av den parallella utvecklingen inom civilsamhället inom olika konstellationer. Sist, men inte minst har han intresserat sig för EU, marknadsprocesser i vid mening samt entreprenörskap generellt.

Hans doktorsavhandling *The State of State. An Inquiry Concerning the Role of Invisible Hands in Politics and Civil Society (1993/2002)*, har getts ut ett decennium senare av Transaction Press, New Brunswick & London, med reviderat förord. Ämnets aktualitet har alltså stått sig över tid, och är i sig meriterande med en internationell publicering.. Han har inlämnat en lista i urval över publikationer som omfattar tio monografier, inklusive doktorsavhandlingen, samt tjugo editerade antologier med förord. Vidare har han 15 artiklar eller antologibidrag i journaler eller monografier med peer review granskning (nio av dessa i internationella journaler eller antologier), varav sex av dessa med medförfattare. Två working papers utgör resten av hans publikationsverksamhet. För bedömning har inlämnats tio publikationer vilka nedan behandlas.

Karlsons doktorsavhandling från år 1993 *The State of State. An Inquiry Concerning the Role of Invisible Hands in Politics and Civil Society*, där författaren, inspirerad av Adam Smiths och Hayeks osynliga hand-processer, behandlar samspelet mellan politik, marknader och civilsamhället, samt välfärdsstatens uppkomst som ett slag negativ storskalig oförutsedd konsekvens av mänskligt beteende. Hans tes gäller fler områden än marknaden där den osynliga handen ger upphov till andra än de planerade processerna, inte minst inom politiken där storskaliga projekt och strukturomvandlingar inte låter sig styras enligt planerna, utan följer på andra samhälleliga processer. I sitt förord till den internationella utgivningen tar Karlson Sovjetunionens fall och de östeuropeiska ländernas frigörelse som exempel på

ovanstående. Följaktligen är det av vikt att inkludera civilsamhället och Putnams bärande arbeten, vid sidan av osynliga handen processer i samhället. Internets uppkomst hör även till de fenomen som Karlson tar upp som kommande exempel på den osynliga handen, även om hans empiri hänför sig till klassisk och neoklassisk teoribildning av annat slag. Rationalitet och spontana mönster, enligt Hayek, bildar grundvalen för Karlsons analysuppbyggnad. Samhälle versus stat, och det civila samhällets processartade utveckling ger upphov till olika statliga konstellationer, även den icke-planerade välfärdsstaten i nordisk tappning. I sin syntes ställer han sig frågan om de processer som den osynliga handen ger upphov till är komplementära eller motstridiga, som en följd av demokratiska strukturer men även mot bakgrund av olika aktörers egen- eller allmänintresse. Som en allomfattande teorikonstruktion är hans doktorsavhandling både innovativ och teoretiskt nyskapande, mot bakgrund av en gedigen beläsenhet på området. Hans sparsmakade och konsistenta resonemang har bidragit till att hans avhandling ännu idag har klar aktualitet, och hans originalitet till vetenskaplig kumulativitet bland andra moderna välfärdsforskare. Avhandlingen är meriterande för anställningen, inte minst för dess tydliga fokusering på dess inriktning.

I de följande publikationerna har den välfärdsteoretiska analysen snarare gällt tillämpningar gällande interaktionen mellan stat, marknad och civilsamhälle inom vissa områden. Bland dessa områden återfinns arbetsmarknadsmodeller, lönebildning och konfliktregler bland de insända publikationerna på detta område. Som sakkunnig hade jag gärna bedömt de internationella artiklarna på detta tema, men inser givetvis att publikationerna hänger samman och kan utgöra en kontinuitet där forskningsresultaten utförligare presenteras i den svenska versionen. Samtliga publikationer är tvärvetenskapliga, med kopplingar såväl till statsvetenskap, mikro- och makroekonomi samt juridik, vilket visar Karlsons tematiska och disciplinära bredd. Karlson, N. & Lindberg, H. (2008): *En ny svensk modell. Vägval på arbetsmarknaden: sönderfall, omreglering, avreglering eller modernisering?* Stockholm, Norstedts Akademisk Förlag, utgör slutrapporten på projektet Staten och arbetsmarknaden, om konflikt, reglering och utvecklingskraft. Rapporten är intressant för dess både kompulerande och innovativa ambition där Karlson m.fl. tar upp kriterierna för en ny svensk arbetsmarknadsmodell. Särskilt intressant är deras trikotomi med deras uppdelning i tre faser; den klassiska modellen fram till Saltsjöbadsavtalen, den interventionistiska modellen fram till 1990, samt den tredje som markerar ett nytt läge med andra kriterier, bl.a. lokal lönebildning samt decentraliserat förhandlingssystem. Arbetsmarknadskonflikter behandlas ingående, liksom sysselsättning och det som författarna bygger vidare på Dahmén's tanke om företagets utvecklingskraft. EU's inverkan på framförallt de korporativa kartellernas förutsättningar och konsekvenser och andra EU direktiv, innebär ett dilemma för den svenska lönebildningen också. Avslutningsvis framförs krav för en ny svenska modell i form av få konflikter, konkurrenskraftiga lönekostnader, hög sysselsättning, hög ekonomisk utvecklingskraft, ekonomisk förnyelse och anpassningsförmåga. Ansatsen är institutionell analys i linje med Norths teorier, och boken ger en utmärkt introduktion till rätt så komplicerade processer inom svensk arbetsmarknad över tid, mot bakgrund av globala ekonomiska trender och EU direktiv på området. Denna monografi är utgiven på Norstedts och Studentlitteratur men hade verkligen förtjänat sin plats som internationell artikelpublikation i välrenommerade peer review tidskrifter, även om publikationen i sig inte

är teoretiskt tung, kan den tveklöst uppfattas som innovativ. Karlson, N., Lindberg, H., Larsson, A-S, Lundkvist, T. & Stern, I. (2014): *Lönebildning i verkligheten*. Lund: Studentlitteratur, är en välskriven och väldokumenterad bok om kollektivavtalens effekter på företagens lönesättning och utvecklingskraft. Författarna har tagit sig an problemet att lönebildningen i verkligheten inte behandlats tillräckligt. Rent konkret handlar det om olika former av kollektivavtal inom olika branscher och företag, och sist men inte minst, blir det fråga om lönesättningens utfall för företagets konkurrenskraft. Undersökningen är systematiskt upplagd med teorier på området, kollektivavtalens roll i lönebildningssystemet, samt en kvalitativ studie på 27 företag samt en analys av en stor kvantitativ studie. Författarnas modell utgår ifrån hypotesen om lokal lönebildning och strategisk lönesättning stärker företagets utvecklingskraft över tid. Resultatet ger vid handen att kollektivavtalen spelar en stor roll för lönebildning, men kan leda till lönesammanpressning genom individgarantier, ss. Ingångs- och avtalslöner. Kunskapsintensiva företag har oftare individuella och differentierade anställningslöner, vilket även kan förekomma i andra typer av företag. De kollektivavtalslösa företagen har individuell lönesättning i större utsträckning och har även ökad flexibilitet för att kunna hantera konjunkturer och marknadsförutsättningar. Företagskultur och lönekriterier liksom medarbetarsamtal synes viktig för motiverade anställda liksom kompetensen hos lönesättande chefer. Centraliseringsgraden varierar enligt bransch och mellan arbetare och tjänstemän. Slutsatserna är att lokal lönebildning och strategisk lönesättning på företagsnivå borgar för en bättre utvecklingskraft, medan centralisering får motsatta effekter genom lönesammanpressning, vilket minskar företagets innovationspotential och kompetensförsörjning. Publikationen är framförallt en empiritung och väl genomförd studie, närmast i kategorin undervisningsmaterial, vilket ger en tydlig meritering gällande pedagogisk litteratur på angivet område. Författarna är fem till antalet men vars och ens insats finns inte angiven, varför insatserna kan antas vara ungefär lika tungt vägande.

Inom samma gruppering gällande arbetsmarknad och kollektivavtal har även insänts Karlson, N., Malm Lindberg, H. & Grönbäck, J. (2015): *Ultima Ratio: Svenska konfliktregler i ett internationellt perspektiv*, Uppsala:Iustus förlag. Även denna publikation är främst avsedd för studenter och praktiker men är enligt min mening ett aktningvärt bidrag till den jämförande internationella analysen av konfliktregler som arbetsmarknadens viktigaste spelregler, sådana de utformats i sina nationella system med lagstiftning och avtalsmekanismer. Jämförelsen är upplagd så att den fokuserar på hur konfliktreglerna uppkommit, tolkats, och nu även kommit att beaktas mot bakgrund av EG-rätten. Med Sverige jämförbara länder såsom Danmark, Norge, Finland, Tyskland, Nederländerna och Storbritannien fås även en fördjupad analys, inte minst mot bakgrund av deras respektive och inbördes konkurrenskraft. Ett kort avsnitt om konfliktreglerna i vissa utvalda sydeuropeiska länder avslutar analysen efter vilken konklusioner för Sverige dras. Sverige har en partsreglering vid sidan av en mångfald av stridsåtgärder vilka inte är lika vanliga i de jämförbara länderna, liksom en lång tradition av centralisering av arbetsmarknadsavtal. Att åstadkomma en styrkebalans i Sverige genom kontinuerlig utveckling av konfliktregler och praxis synes centralt för både lönebildning och utvecklingskraft. Europarättens betydelse analyseras också utifrån vissa intressanta rättstvister, såsom Lavalfallet, och generellt vad gäller globalisering. Författarna diskuterar

inte explicit generella trender inom EU länderna mot en större konvergens, men givet de initiala strukturella och praktiska olikheterna inom systemen är detta inget som kan förväntas inom den närmaste framtiden. Publikationen fyller ett klart behov, och kunde genom sina aktuella frågeställningar samt förfinade analys väl utkomma i artikelform internationellt.

Forskningsområdet konstitutionell design är i huvudsak statsvetenskapligt med viss koppling även till statsrätt, juridik och ekonomi i vid mening. För bedömning har inlämnats två arbeten, varav det första Karlson, N, Berggren, N. & Nergelius, J. (2001): *Den konstitutionella revolutionen* utgör slutrapporten i projektet *Demokrati och konstitutionalism*. Stockholm: City University Press. Syftet med forskningsprojektet var att utröna i vilken mån svensk politik, ekonomi och rättsstat skulle kunna fås att fungera bättre genom vissa konstitutionella reformer, närmast i syfte att stärka den svenska demokratins konstitutionella legitimitet. Författarna anför tre legitimitetstyper: proceduriell legitimitet, resultatlegitimitet samt symbolisk legitimitet mot vilka konstitutionella komponenter ss. valsysteem, parlamentet, folkomröstningar, kommunalt självstyre, exekutiven, kontrollmakten, domstolarna, fri- och rättigheter samt ändringsregler för konstitutionen. Försöket att analysera och bedöma alla dessa komponenter är ambitiöst, och bygger på en grundlig genomgång av existerande teoribildningar på området. Förslagen utmynnar i tre förslag, där det första betecknas som en konstitutionell revolution med genomgripande förändringar av valsysteem, tvåkammarsparlament, direktvald riksföreståndare, starkt kommunalt självstyre, författningsdomstol samt fler folkomröstningar. Det andra förslaget utgår ifrån den nuvarande grundlagens potential utan formella grundlagsändringar, men med utökat personval, reell lagprövning, fler konsultativa statsråd och återhållsamhet med smärre ändringar. Det tredje förslaget är en kompromiss mellan de båda andra och utgör en pragmatisk medelväg, skilda valdagar, utökat personval, minskad proportionalitet i valsystemet, beslutande folkomröstningar, rullan mandatperioder, positiv parlamentarism, konstruktivt misstroendevotum, systematiserad kontrollmakt, lagprövning och striktare konstitutionella ändringsregler. Bakgrunden till en konstitutionell förändring är inte minst globalisering och andra omvärldsfaktorer, ökad institutionell konkurrens och utveckling av IT. Lägre valdeltagande, lägre grad av medlemskap och aktivitet inom politiska partier, politikermisstro, och efter bokens publicering givetvis den stora anstormningen av sociala media, har förändrat det svenska politiska landskapet. Påfallande är den relativt svaga maktindelningen, avsaknad av direktvald president och få folkomröstningar som skiljer Sverige från jämförbara länder. Kopplat till ekonomisk utveckling stöder sig författarna bl.a. på Lane-Ersson om sambandet mellan de mest stabila ekonomiska systemen och bästa ekonomiska utveckling, och Karlson utvecklar begreppet konstitutionell ingenjörskonst för att genom konstitutionella reformer i syfte att förbättra demokratin, ekonomin och normbildningen. I ett förtjänstfullt kapitel genomgås demokratins konstitutionella legitimitet mot bakgrund av tidigare forskning, även internationellt, och med beaktande av såväl bemärkta statsvetare som jurister vilka samtliga utsätts för en kritisk analys. Efter en genomgång av samtliga komponenter stannar författarna för förslaget om en konstitutionell revolution med större förändringar av författningen, även om själva begreppet revolution kan tyckas väl kraftfullt i sammanhanget. Statskonst och ledarskap samt beaktandet av andra aktörsgrupper i det svenska politiska systemet är framtida nyckelfrågor oavsett hur eventuella konstitutionella

förändringar vidtas eller inte. Studien är nyskapande och sammanfattar på ett utmärkt sätt tidigare konstitutionella forskare, och intressant nog är frågeställningarna minst lika aktuella, om inte mer, när nästan två decennier gått sedan publiceringen. På samma tema, men mer specificerat, tar Berggren, N. & Karlson, N. (2003): *Constitutionalism, Division of Power and Transaction Costs, Public Choice*, 117, 99-124, upp frågor om maktindelning och transaktionskostnader. Efter en förtjänstfull genomgång av den viktigaste teoribildningen på området maktindelning samt demokratiteori, ss. Montesquieu, Buchanan, Dahl, Tullo, Sartori, Hayek samt Lane-Ersson m.fl. hävdar författarna att maktindelning visserligen kan innebära höga transaktionskostnader, men att de inte nödvändigtvis behöver göra det, och att de å andra sidan kan uppfattas som nyttiga i sig. Konstitutionalism som doktrin utgår ifrån system med checks and balances samt tydlig maktindelning vid majoritetsstyre. Elsters dilemma påvisar dock risken för blockering från intresseorganisationer och påtryckningsgrupper samt andra aktörer, och därmed förknippad handlingsförlamning, vilket kan vara påfallande i federala system som exempelvis USA. Författarna hävdar dock att rationalitet, allmänintresse, långtidspreferenser samt mänskliga rättigheter, legitimitetsanspråk leder till ett mer rationellt beslutsfattande där handlingsförmågan kan vara positiv eller negativ, det senare ifråga om beslut som bör få ta längre tid, bl.a. i kontroversiella frågor. De driver tesen som förespråkare för maktindelning genom konstitutionalism som grund för ett mer rationellt beslutsfattande, vilket i sig bygger på en optimal maktindelning i förhållande till transaktionskostnader, vilket även ökar möjligheterna till deliberation inom systemet. Pareto optimalitetskriteriet kan ha aktualitet även här. Författarna pläderar för tvåkammersystem även inom enhetsstater, intressant nog, när den andra kammaren inom flera länder avskaffats över tid, så även i Sverige. Rikers modell tillämpas på två olika system; populist och liberala demokratier. I konklusionerna summeras tankegångarna att system med maktindelning kan vara ett bra system trots höga transaktionskostnader för detta ger upphov till högre besluts kvalitet genom deliberativa processer. För det andra behöver konstitutionalism inte innebära politiska transaktionskostnader eftersom beslutsprocesserna kan delas upp så att de underlättas och försnabbas. Det utgör vidare en konstitutionell utmaning att utforma ett system med högre kostnader för icke-rationella beslut och låga kostnader för andra beslut. Den djärva slutsatsen som författarna framför är att de demokratiteoretiker som hävdar en absolut koppling mellan konstitutionalism och behovet av politiska aktioner och transaktionskostnader har fel. Ökad kvalitet på beslut i starka konstitutionella stater med vertikal eller horisontell maktindelning kan ha stor betydelse för demokratiteori och demokratiskt beslutsfattande i praktiken. Artikeln utmärks av en stor förtrogenhet med ämnet, djärva slutsatser som kanske inte alltid underbyggs på ett trovärdigt sätt, så att läsaren blir helt övertygad. Artikeln är under alla omständigheter meriterande.

I en grupp för sig gällande utbildning, kompetens, etik m.m. har inlämnats ett nyligen publicerat arbete; Karlson, N., Grönbäck, J. & Joyce, P. (2017): *Kompetenspusslet. Den viktigaste framtidsfrågan*. Stockholm: Ratio. Rapporten gäller kompetensförsörjningen i Sverige mot bakgrund av demografisk utveckling och de senaste årens starka invandring, vilket långsiktigt antas påverka landets, och givetvis även företagens, utvecklingskraft. Rapporten utgör samtidigt slutrapport för Ratios projekt *Kompetens för tillväxt*, och tar m.a.o. upp en ödesfråga för Sverige: hur matcha utbildning och kompetens med näringslivets behov

och fortsatta utveckling? Slutsatserna är att de stora kompetensbrister som utgör det stora tillväxthindret för svenska företag kan lösas genom att kompetenspusslet fogas samman, d.v.s. att stärka utbildningars kvalitet, effektivitet och relevans. Detta innebär också att arbetsgivare medverkar i och är delaktiga i utbildningars utformning och genomförande samt att arbetsmarknaden fås att fungera bättre än idag. Utrikesföddas kompetensbrist och matchningsproblem kan dock inte lösas enbart med mer utbildning, utan praktik är nödvändigt, liksom sociala färdigheter ss ansvarstagande, jämställdhet, tidspassning etc som krävs på svensk arbetsmarknad. Arbetet redovisar ett längre avsnitt om utbildningars kvalitet, effektivitet och relevans, väl utarbetat men hade dock kunnat beakta mer de förändringar i morgondagens arbetsprocesser och yrkesstruktur som presenterats i andra sammanhang. Dock framstår denna kortfattade rapport som ytterst angelägen, och en ödesfråga för svensk integration i ett land som i förhållande till befolkningen mottagit flest antal invandrare.

Bland de forskningsfrågor som Karlson intresserat sig för ingår även EU, och i rapporten *Vilket EU vill vi ha?* (2014) Stockholm:Ratio och Publit förlag, är han redaktör samt bidrar med en egen artikel *EU's janusansikte*. Artikeln tar upp de två visioner som alltifrån starten präglat det dåtida EEC, pluralism eller centralism, och som i dagsläget återspeglas i pluralistisk eller centralistisk federalism, där författaren framhåller att EU bör utvecklas i en pluralistisk federalistisk riktning, vilket synbarligen motsvaras av flera ländergrupperingar vilka överhuvudtaget värjer sig mot ökad federalism, och även de gällande fördelningarna mellan exklusiva, delade och samordnade befogenheter. Federalistiska statssystem kan sinsemellan vara tämligen olika, och enligt min uppfattning är det rimligt att anta att en politisk union som uppstått på basen av marknadsintegration, utvecklar en unik form av federalism, vilket EU's utveckling över tid också bär vittne om. Artikeln är intressant som idéanalys, men har ingen tung teoriansknytning, utan är tänkt att tjäna som information för näringslivsföreträdare, samt även för studenter och politiker på olika nivåer.

Nära ansluten till detta tema är även Heshmati, A., Karlson, N. & Box, M. (2013): *Generality, State Neutrality and Unemployment in the OECD*. *Global Economic Journal*. Volume 13. Issue 3. Författarna utgår ifrån Buchanans och Congletons teori om generalitetsprincipen som hinder för att utveckla särintressen, och sålunda främja ekonomisk effektivitet. Hypotesen testas på lönebildning och arbetsmarknad utifrån generalitetskriteriet med statlig neutralitet inom OECD länderna under perioden 1970-2003. Hypotesen bekräftas i princip med vissa reservationer, men med vissa oväntade utfall för kostnadsvariablerna. Artikeln är tveklöst mycket intressant för 18 OECD länder under en relativt lång tidsperiod, och författarna noterar även att statlig intervention tenderar att öka arbetslöshet, och motverka ekonomisk effektivitet. Artikeln får anses som meriterande med dess fokus på välfärdsstater och marknadsutveckling.

En i alla avseenden tung och central samt helt ny publikation är Karlson, N. (2018): *Statecraft and Liberal Reform in Advanced Democracies*. Palgrave MacMillan. Denna monografi har inte bara utkommit på ett välkänt förlag, utan redan tilldragit sig uppmärksamhet för Karlsons ambition att utveckla en generell teori för välfärdsfrämjande reformer, dels basera på en genomgång av litteratur kring institutionell förändring och reformstrategier, och dels på en komparativ studie av Sverige och Australien under 25 år.

Framförallt analyseras institutionell förändring i betydelsen reformprocesser och strategier, hinder för detta, samt utfall över tid. Utifrån Schumpeters elit-konkurrensmodell, och Dahls demokratiteorier, har utfallet i form av omval och stöd för reformpolitik visat på en nödvändig kausalitet för liberala reformer. Avslutningsvis ställs frågan om resultaten för denna jämförelse går att applicera på andra länder, och svaret är jakande, eftersom den nya teorin för statlig kraft med dess kombination av nya policies och experimentellt lärande samt en motiverad kritisk massa. Förklaringen till varför processen stannade upp får sökas i en brist på modern statskraft, även om reformerna i de två länderna var rätt så identiska över tid.. Alla välfärdsstater, inom exempelvis OECD är dock både lika och olika, vilket får tas i betraktande om denna teoretiska modell skulle testas inom flera länder, och särskilt analysen av de hinder som står i vägen för nödvändiga välfärdsreformer är värd att notera. Teoretiskt följer Karlson Norths institutionella teoribildning samt de nyare teorierna kring policyentreprenörer vilka tillämpas på reformstrategierna under 25 års perioden i bägge länder. I Sverige synes det intressant att notera att reformprocesserna visserligen ändrade fokus, men dock fortsatte under borgerliga och socialdemokratiska regeringar, och att statskraft som begrepp ytterst kunde kopplas samman med ett antal statsmän, både politiker och företagsledare. Moderaterna som det nya arbetarpartiet och trianguleringsfenomenet sticker ut som en typisk politisk innovation. I Australien kom policyentreprenörer redan i ett första skede att starta reformprocesserna från ett besvärligt ekonomiskt och politiskt läge, och i senare faser kom skattepolitik, skuldreduktion och välfärdsreformer att förverkligas. Modellen med reform strategier och reform cykler implicerar att dessa når vägs ände, och att det i dessa processer måste finnas nya strategier och reformprogram i ett nytt paradigm. Förklaringen till kausaliteten är intressant, policy entreprenörer måste förnya sig över tid, ekonomisk-politisk stabilitet blir stationär, och nya gruppers krav och önskemål driver på nya strategiska processer. Frågan om omval och stöd för reformpolitik är likaså välformulerad, men är givetvis beroende av motsvarande ekonomiska konjunkturen under observationsperioden. Karlsons senaste monografi, utöver att vara publicerad internationellt på ett välrenommerat förlag, visar på hans förmåga att skapa nya forskningsfrågor och teoretiska modeller att testa på existerande välfärdsstater. Arbetet är synnerligen meriterande för den sökta anställningen.

Projektledning är för Nils Karlson en imponerande uppräknig, inte minst med tanke på att det i hans ledningsverksamhet för Ratio samt för City universitetet ingått skyldigheter att som huvudman eller medsökande anhålla om och kunna förvalta externa forskningsanslag. Följande tabell visar på omfattning och bredd ifråga om projektledning, dock utan angivande av erhållna bidrags storlek:

Huvudsakliga forskningsprojekt, beviljade anslag som huvudman eller medsökande

1. The future of labour market and the challenges of the Swedish model (financed by the Confederation of Swedish Enterprise). 2017-
2. Rules of Industrial Conflict (financed by the Confederation of Swedish Enterprise). 2015-2017
3. Occupation, qualification, mobility (financed by the European Social Fund). 2015-2016

4. Financing of Innovations (financed by the Swedish Innovation Agency). 2013-
5. Skills for Growth (financed by the Swedish Innovation Agency, the KK Foundation, the Swedish Growth Agency and private industry). 2012-2017
6. Entrepreneurship and Human Flourishing (financed by the Ax:son Johnson Foundation). 2012-2015
7. Wage Formation and Bargaining Systems (financed by the Confederation of Swedish Enterprise and others). 2010-2014
8. Property Rights, Conditions of Enterprise and Growth (financed by the Marcus and Amalia Wallenberg Memorial Fund Foundation). 2010 – 2013
9. Economic-Political Reforms in Welfare States (financed by Torsten och Ragnar Söderberg Foundation). 2008 – 2013
10. Family Enterprise, Taxation of Owners and Economic Development (financed by the Sparbank Foundation Alfa and CeFEO). 2006-2009
11. Markets, Morality, Trust and Growth (financed by the Marcus and Amalia Wallenberg Memorial Fund Foundation). 2005-2008
12. The Government and the Labour Market: On Rules of Conflict and Development Dynamics (financed by the Confederation of Swedish Enterprise). 2005-2008
13. Institutional Competition and the Outcomes of Politics (financed by the Torsten och Ragnar Söderberg Foundation). 2005-2007
14. Swedish Development Dynamics (financed by the Confederation of Swedish Enterprise). 2005-2006
15. Creative Destruction and Social Dynamics – on the Role of Bankruptcies in Growth and Crises (financed by the Nödfor foundation). 2002-2006
16. Institutions for Economic Dynamics and Growth (financed by the Torsten and Ragnar Söderberg Foundations). 2002-2004
17. Democracy and Constitutionalism (financed by the Torsten och Ragnar Söderberg Foundation). 1998-2000

Till detta skall räknas andra beviljade medel, exempelvis: Welfare and Wealth for Europe, organized by the Austrian Institute of Economic Research in Vienna WIFO (financed by the European Union). 2012-2016

Som aktivt deltagande i nationella och internationella konferenser de fem senaste åren anges följande: American Public Choice Society, deltagande och paper

European Public Choice, paper

European Law and Economics Association, organizer

Southern Economic Association, papers

Mont Pelerin Society, organizer

SWEPSA, paper

European Association of Labour Economics,, IREC, paper

Ekonomisk-historiska mötet, deltagande + paper

Aktivt deltagande och organisation av internationella och nationella konferenser under de fem senaste åren kan alltså konstateras.

Nils Karlson har erhållit flera personliga pris eller utmärkelser; 2003 Gösta Bohman priset, 2001 Ax:son Johnson stipendium, 1985-2003 Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelse, Stiftelsen Staten och Rätten, Siamon Stiftelsen, Borbos Hanssons fond, Jonas Nordenssons fond, Timbro Capitolium Idé stipendium samt Stockholms nations jubelfeststipendium.

Vidare anger Karlson ledamotskap inom akademier, ss. Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien samt Mont Pelerin Society. Han har även haft refereeuppdrag för Public Choice, The Review of Austrian Economics samt Homo Economicus. Andra sakkunniguppdrag såsom opponentuppdrag eller ledamot av betygsnämnd redovisas inte.

Sammanfattning:

Karlson redovisar ett jämförelsevis stort antal publikationer inom ett flertal områden, vilket med tanke på den utlysta anställningen är viktigt då dessa områden är de som anges i kungörelsen, inom välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle.

Han arbetar ofta tillsammans med andra författare, bara två av de inlämnade publikationerna är inte samförfattade, vilket även innebär en bredare ansats mot exempelvis företagsekonomi, juridik, sociologi och psykologi, och en tvärvetenskaplig belysning av forskningsfrågorna. Inom två av sina områden når han ett analytiskt djup av rang, nämligen välfärdsstatens politik samt tillväxtkraft och förnyelse inom liberala ekonomier. Av betydelse för statsvetenskapen, och dessa områden är välfärd- och demokratiteori samt konstitutionalism. Intressant nog uppvisar de läroböcker som sänts in anmärkningsvärda vetenskapliga bidrag utöver ren kompilation, och vore tveklöst värda en internationell publicering i artikelform. Huvuddelen av Karlsons publiceringsverksamhet samt de för bedömning inlämnade skrifterna berör välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle varför han aktivt har bidragit till utvecklingen av forskningsområdet, och fyller således det krav på dokumenterad vetenskaplig skicklighet som anställningen gäller

Ifråga om planering och ledning av forskning samt förmåga att erhålla forskningsanslag är Karlson mycket meriterad. Hans förmåga att i forskning leverera resultat genom samverkan med andra forskare samt genom att informera om forskning är omvittnat god, med ett jämförelsevis stort antal publikationer separat samt inom projekt. Han har en omvittnad förmåga att attrahera extern forskningsfinansiering samt att skapa och bidra till en god forskningsmiljö.

Karlsons vetenskapliga skicklighet kan tveklöst bedömas som mycket god ifråga om den utlysta anställningen, med beaktande av samtliga särskilda krav för dess inriktning.

Pedagogisk skicklighet

Nils Karlson redovisar mer än 30 års erfarenhet av undervisning vid Uppsala universitet, City-universitetet och Ratio, omfattande ca 1000 klocktimmar, varav 600 dokumenterat via intyg. Undervisningen fördelar sig på A-C nivå i statsvetenskap under doktorand- samt postdoc tiden vid Uppsala universitet, samt som amanuens i ekonomi för jurister. Därefter följer tiden som rektor och lärare vid det privata City universitetet i Stockholm under motsvarande 6-7 år som kursutvecklare och kurslärare. Han har utvecklat en tvärvetenskaplig magisterutbildning för studenter med akademisk examen, ungefär motsvarande 400 timmar. Under tiden på Ratio, från 2002, har han ansvarat för ett ettårigt utvecklingsprogram för anställda hos Svenskt Näringsliv med akademiskt inriktade kurser och krav i form av skriftliga tentamina, PM etc. De kurser som getts är Politikens makt och institutioner samt Marknadsekonomin processer, bägge motsvarande 7.5 hp.

Omfattningen av Karlsons undervisning fyller de krav som kan ställas för en professur i statsvetenskap, och innehållsmässigt ingår såväl kurser för grundexamina samt masternivå. Utöver rent statsvetenskapliga kurser har han en stor bredd med tvärvetenskapliga kurser, även utvecklade för näringslivets behov, vilket givetvis ökar hans pedagogiska skicklighet i dialogsituationer med studenter från ett vidare fält. Däremot saknas av allt att döma handledning på forskarnivå, men enligt min uppfattning kan detta utan vidare kompetenseras av pedagogiskt ledningsarbete vid Ratio samt motsvarande projektledning i de talrika projekt där Karlson varit projektledare eller biträdande. Gränserna mellan individuell forskarhandledning och handledning av specifika delprojekt är flytande, och inbegriper likartade processer, varför detta måtte räknas honom till godo.

Karlsons pedagogiska ledningsarbete är omfattande med hans ledning av Ratio med 38 anställda, varav 22 disputerade (6 docenter och 4 professorer), där Karlson byggt upp denna verksamhet från 2002, och tillsammans med medarbetarna lett ett stort antal finansierade projekt, arrangerat internationella konferenser m.m. Särskilt kan nämnas projektet Kompetens för tillväxt med 50 delstudier och stark förankring i myndigheter och näringsliv, och med en problematik klart inriktad mot utbildning och kompetens. Karlson har bedömts för docentur vid Uppsala universitet år 2004 varvid högskolepedagogisk utbildning synbarligen prövats, vilket jag utgår ifrån. Till detta kan läggas hans ca 50 årliga externa föredrag, Almedalsseminarier, Riksdagsutskott samt arbetsmarknadens parter samt föredrag vid internationella konferenser. Sammantaget innebär detta inte bara uppnående utan även bibehållande av pedagogisk kompetens.

Särskilt meriterande är även de läromedel som insänts för bedömning, ss. Lönebildning i verkligheten, Svenska konfliktregler i ett internationellt perspektiv, Kompetenspusslet samt Vilket EU vill vi ha. Andra publikationer bland de tjugo angivna arbetena visar likaledes på en god förmåga att utveckla pedagogiska läromedel. Hans populärvetenskapliga produktion är likaså omfattande, vilket även berörs i avsnittet om samverkan med det omgivande samhället.

Hans pedagogiska grundsyn diskuteras i korthet utifrån tesen om erfarenhetsbaserat lärande. Han grundar sitt synsätt på basen av en artikel av David Kolb (1984) där huvudtanken är att vi tillgodogör oss ny kunskap att teori kombineras med att tillämpa kunskapen, vilket ger erfarenheter vilka ger upphov till kritisk reflektion, vilket i sin tur leder till lärande och nya kunskaper. Metoderna som Karlson förespråkar är en kombination av föreläsningar, gruppdiskussioner, PM skrivande och PM-seminarier samt ett större tillämpat examensarbete. Dialog, reflektion, exempel och tillämpning är kärnan i hans pedagogiska tänkande.

Pedagogisk skicklighet visas genom förmåga att förmedla relevanta kunskaper och färdigheter, aktivera studenter till eget lärande, skapa engagemang och intresse för ämnesområdet samt förmåga att strukturera och organisera såväl innehåll som arbetsformer i relation till ämnesområdets mål. Därtill skall pedagogisk skicklighet visas genom förmåga att bidra till utveckling och förnyelse av utbildning samt förmåga att reflektera över den egna lärargärningen. Givet ovanstående krav gällande anställningen som adjungerad professor i statsvetenskap gör jag bedömningen att Nils Karlson med god marginal svarar mot samtliga dessa krav.

Samverkan med det omgivande samhället

Nils Karlson redovisar ett tjugotal artiklar i urval, men nämner samtidigt ett ytterligare antal artiklar i dagstidningar ss. Svenska Dagbladet, Dagens Industri, Dagens Nyheter, Sydsvenska Dagbladet, Expressen, Göteborgsposten, Neue Zürcher Zeitung m.fl.

Därtill är flera av hans vetenskapliga publikationer avsedda för en vidare allmänhet, framförallt näringsliv och samhälle. Hans tidigare nämnda 50 årliga föredrag för departement och myndigheter, näringsliv, fackföreningsrörelse och utbildningsprogram innebär ytterligare samverkan och nätverkskontakter med det omgivande samhället.

Hans samverkan inom forskning visas genom hans dokumenterade förmåga att sprida, tillgängliggöra och nyttiggöra forskning genom populärvetenskaplig framställning och spridning, samverkansprojekt med externa icke akademiska aktörer, externa expertuppdrag, kort sagt genom hela hans verksamma tid som VD för Ratio.

Sammantaget uppvisar Nils Karlson en ovanligt gedigen och mångsidig samverkan med det omgivande samhället, och kan även på denna punkt anses ha kvalificerat sig för den sökta anställningen.

Slutomdöme:

Nils Karlssons kompetens för den ledigförklarade anställningen som adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle är klart tillräcklig. Han har dokumenterat vetenskaplig skicklighet inom området, och redovisar en jämförelsevis omfattande extern forskningsfinansiering samt uppbyggnad av en god forskningsmiljö. Han har under flera decennier profilerat sig som akademisk ledare för forskningsprojekt samt för forskningsinstitutionen Ratio, och han har i samverkan med det omgivande samhället haft särskilt utmärkande förtroendeuppdrag. Hans pedagogiska skicklighet är likaledes omfattande, även om denna inte till alla delar utmejslats inom

akademien, utan skett i samarbete med uppdragsutbildning och annan utbildning tillsammans med andra forskare och akademiska lärare. Både omfattningen och kvaliteten är fullt tillfyllest för den aktuella anställningen.

Med beaktande av samtliga kriterier för anställningen som adjungerad professor i statsvetenskap med inriktning mot välfärdsstatens politik, marknader och civilsamhälle, finner jag att ende sökande, docent Nils Karlson, är kompetent för denna anställning och bör sålunda anställas på den omfattning som anställningen innebär, vid Linköpings universitet.

Stockholm den 18 januari 2018

Marie-Louise von Bergmann-Winberg

Professor emerita

Mittuniversitetet